

'Rokjes, botjes en stokjes... Majorettes in beeld' op Erfgoeddag in Waregem

Meisjes met stokjes

Kortgerokte meisjes met witte laarsjes, draaiend met een stokje. Het fenomeen van de majorette waaide begin jaren zestig over van Amerika naar België. Ongeveer vijftig jaar later zijn de klassieke majorettes bijna volledig uit het straatbeeld verdwenen. Toch spreken ze vandaag nog altijd tot de verbeelding.

DOOR JOZEFIE VAN BEEK

■ De majoretten van het West-Vlaamse Gits in hun hoogdagen, de jaren zeventig. Marijke Vantiegheem was in die tijd majorette in het naburige Ingoogem. 'Als we optraden, kwam er veel volk kijken. En de jongens? Het ontbrak ons niet aan succes. Er werd al eens gefloten, maar ik keek altijd recht voor me.'

Trots, discipline, plezier en het meisjesachtige. Majorettenkorpsen combineren het allemaal. Hoog tijd dus om de majorette in ere te herstellen, vond het stadsbestuur van Waregem. Naar aanleiding van Erfgoeddag werkte archivaris Sandrin Coorevits mee aan de openlucht tentoonstelling *Rokjes, botjes en stokjes... Majorettes in beeld*. "Majorettes zijn aan het verdwijnen", zegt Coorevits. "Het is iets uit onze jeugd. Het was nu dus het moment om de laatste majorettes te interviewen. Bovendien is het visueel een heel dankbaar onderwerp. De kleuren, de botjes en de rokjes, echt prachtig! We hebben veel mooie foto's gevonden in archieven."

Fanfare

Het fenomeen van de majorette kwam in de jaren zestig overgewaaid uit Amerika. Daar bestond al een lange traditie van mannelijke *drum majors* of tamboer-majors die vanuit de legertraditie commando's gaven aan fanfares. Ze bepaalden het marceerritme en gebruikten een lange stok om signalen te geven. In de jaren twintig verschenen er ook vrouwelijke *drum majors*, *drum-majorettes*, op het toneel. Vanaf de jaren veertig en vijftig waren majorettes overal in de Amerikaanse samenleving terug te vinden. Elke schoolfanfare had een groep majorettes in korte rokjes. Al snel

werd de majorette een geliefd icoon in de reclamewereld. Na de Tweede Wereldoorlog ging ook Europa overstag. De eerste Europese majorettes kwamen er in Frankrijk om fanfares aantrekkelijker te maken. Na Expo '58, waar Amerikaanse korpsen demonstraties kwamen geven, was Vlaanderen ook gewonnen voor de enthousiaste dames met hun stokjes.

Tijdens de hoogdagen in de jaren zeventig kon je overal majorettenkorpsen vinden. Marijke Vantiegheem begon in de jaren zestig als majorette in Ingoogem en kijkt vol weemoed terug naar haar gloriejaren. "Ik ben geboren met muziek in mij", zegt ze vol vuur. "Ik heb altijd graag gedanst. Toen ik tien jaar was, vroeg mijn nonkel, die in de fanfare zat, om mee te komen spelen. Zes jaar lang hebben we met een paar meisjes getrommeld. Wij waren de enigen met kleurige kostuums en korte rokjes. De rest van de fanfare droeg grijs."

Na zes jaar trommelen werd Vantiegheem majorette. "Ik had al vaak geoefend met een biljartkeu. Maar die is zo groot dat je er niet alle bewegingen mee kunt doen. Je kunt die bijvoorbeeld niet onder je benen draaien. Maar toen kregen ik en vijf andere meisjes een echt stokje. De tamboer-majoor leerde ons er elke zaterdag mee draaien. Om de maand kwam er een nieuwe figuur bij. Ikzelf was tamboer-majorette."

De jaren 1968 en '69 waren fantastisch voor Vantiegheem. "Meisjes keken naar ons

op. Niet iedereen kon zomaar majorette worden. Daarvoor moet je gevoel voor ritme hebben. Als we optraden, kwam er overal veel volk kijken. En de jongens? Het ontbrak ons zeker niet aan succes. (lacht) Er werd al eens gefloten, maar ik keek altijd recht voor me. Je moet altijd juist zitten, hé. Je mag niet verstrooid zijn. Ik heb liever maar tien majoretten die het perfect doen dan twintig of dertig die niet gelijk kunnen marcheren. Er moet discipline zijn. En het voorkomen is ook belangrijk. Iemand die niet gemaquilleerd is, vind ik persoonlijk geen echte majorette."

Andere hobby's

In de jaren tachtig begon het succes van de majorettenkorpsen te tanen. "Vanaf toen konden meisjes ook andere hobby's kiezen", zegt archivaris Coorevits. "Ze bleven al eens weg van de training. Voordien was majorette worden voor de meeste meisjes de enige mogelijkheid om eens buiten de grenzen van het eigen dorp te komen. Het was de enige vorm van ontspanning."

Hoewel de klassieke majorette grotendeels uit het straatbeeld verdwenen is, blijft de fascinatie bij vele meisjes bestaan. De majorette spreekt nog altijd tot de verbeelding. Zo droomde choreografe Lore van den Brempt er als meisje al van om majorette te worden. "Majorettes intrigeerden me enorm", zegt ze. "Het is fantastisch wat ze al

lemaal kunnen met hun stok. Het zijn bijna circuskunstjes. Bovendien hebben majoretten dezelfde aantrekkingskracht op meisjes als ballerina's. Met die mooie kostuumpjes, paraderend door de straten. Ook de adoratie voor feeën, elfjes en prinsessen komt daarbij weer boven." Helaas was majorette worden onbereikbaar voor Van den Brempt. "In Kessel-Lo, waar ik woonde, bestond het niet. Van andere meisjes hoorde ik dat ze niet mochten van hun ouders. Er was te veel negatieve connotatie aan verbonden door die korte rokjes."

CHOREOGRAFE LORE VAN DEN BREMPT:

Majoretten hebben dezelfde aantrekkingskracht op meisjes als ballerina's

Ondertussen is haar droom toch werkelijkheid geworden. Van den Brempt is een trotse majorette in haar eigen groep Majorettekete, die onlangs de inhuldiging van Joke van Leeuwens nieuwe stadsgedicht mocht opluisteren. "Majorettekete bestaat nog maar sinds november 2008", zegt ze. De groep ontstond als een cursus die Van den Brempt begeleidde, maar al snel hadden ze

wekelijks een optreden. "Onze dromen en ambities worden groter. Het uitgangspunt van klassieke majoretten en Majorettekete is hetzelfde: een meisje dat van alles doet met een stok", aldus Van den Brempt. "Maar verder maken wij een hedendaagse vertaling met ludieke elementen. Het doel is niet technisch perfect zijn. Bij ons gaat het om de majoret met een knipoog."

Majorettekete is niet de enige hedendaagse majorettengroep. Een paar jaar geleden begon er een heuse heropleving met 't Schoon Vertier in Gent. Vriendinnen Senta Kochanek en Lieselot De Saedeleer stampen die cabaretfanfare uit de grond. Naast majoretten zijn ook de French Cancan, burleske, vaudeville, swing en jazz een grote inspiratiebron. In sexy pakjes uit de jaren twintig brengen ze naar eigen zeggen "pretenteloos amusement waar mensen gelukkig van worden".

Ook Les Vedettes plus ou moins majorettes ontstond als een meisjesdroom van twee vriendinnen: Jill Wertz en Agathe Cornez. Ze brachten een vijftiental Brusselse artiesten samen voor een theatrale majorettengroep. Ondertussen hebben ze met *Disque N. 1* een cd uit met liedjes die in Frankrijk uitgegroeid zijn tot hits. Het lied van de majorettes is duidelijk nog lang niet uitgezongen.

www.waregem.be/archief, www.schoonvertier.be, www.vedettesplusoumoinsmajorettes.be

VROUWEN WETEN WAAROM Sabine Clappaert frons haar wenkbrauwen bij de esthetische trukendoos van de dermatoloog

Perfect onvolmaakt

Ik zal het zeggen zoals het is: ik heb een puist op mijn bovenlip. Zo'n rode knobbel met een fijn blond haartje erin. Laat ons eerlijk zijn: een madam van in de dertig met een puist, dat is geen zicht. Vandaar dat ik me de komende dagen alleen maar op bekend grondgebied begeef. Bij mijn bakker, bijvoorbeeld, die om 10 uur 's ochtends al veel te lang wakker is om zich nog aan mijn puist te storen. Of bij Kariëntje van de krantenwinkel, die zelf ook niet moeders mooiste is. En in mijn stamcafé: diep, donker en vol halfdronken mannen-volk, daar zul je me vinden. Alleen deze vertrouwde, perfect onvolmaakte mensen mogen me zien met puist en al.

Maar Brussel, Antwerpen en - God forbid - mekka's van stijl als Londen, New York of Tokio zal ik de komende dagen vermijden. Annuleer die belangrijke vergaderingen. Verplaats de geplande soires in chique restaurants. Want daar verwachten ze me volkomen volmaakt. Zonder rimpeltjes, zonder schilfertjes of stoppels en zeker

zonder een grote rode puist op mijn bovenlip.

Een bekenenis: vorige week ging ik op consultatie bij een dermatoloog. Kwestie van te redden wat nog te redden valt. We spraken over laserbehandelingen, botox en op termijn een MacLift. Als het aan hem lag begonnen de verbouwingswerken morgen. Wat me opviel? Ondanks al het gebabbel over de wonderen der moderne spuittechnologie zat een man voor me van eind de veertig met voorhoofdrimpels, kraaienpootjes en beweegbare fronslijntjes. Zeer duidelijk *sans botox*-perfectie. Hoe komt het toch dat plastische chirurgen zelf nooit opgespoten, strak getrokken of bijgevuld zijn? (En laten we het vooral niet hebben over de bovenlip van Véronique De Kock. Die kan binnenkort niet meer door haar neus ademen.)

Een vrouw die het niet toegeeft, liegt: het is moeilijk om in je eigen schoonheid te blijven geloven. "Kin trots omhoog, blik recht vooruit", zeggen we allemaal. "Ik ben

wie ik ben. Ik hou van mezelf zoals ik ben en daarmee basta!" En toch liegen we. Want de bladen liegen ons voor: iedereen is jong, en wie niet jong is, wordt mooi oud. Bij de oogopslag van elke Hollywood-

Jennifer Aniston, Angelina Jolie, Kate Moss... Geen dag zijn ze verouderd. Geen puist, geen rimpel, geen stoppeltje of ongelukkige bult te bespeuren

ster zoeken we de rimpels, stellen we ons vragen over de volmaakt glanzende lippen en strakke, uitstekende jukbeenderen. Zijn wij dan de enigen die zo genadeloos

verouderen? De blik in haar ogen zegt 'de veertig voorbij', maar toch heeft ze de borsten van een zestienjarige, de lippen van een pornstar en frons ze nimmer in felle zon.

Plots zie je ze overal opduiken, de leden van de botoxgeneratie. De generatie vrouwen met een uitdrukingsloze blik. De vrouwen die nooit fronsen. De vrouwen met heupen van een jongen en met lippen die door honderd bijen gestoken lijken te zijn.

Vervloekte wespentaille

Jennifer Aniston, Angelina Jolie, Courtney Cox, Kate Moss, Claudia Schiffer: stuk voor stuk vrouwen met wier beeltenis we zijn opgegroeid. Vrouwen van wie we het kapsel klakkeloos hebben gekopieerd, van wie we de wilde tattoos als gedichten voorlezen en van wie we de wespentaille hap na hap hebben vervloekt. Geen dag zijn ze verouderd. Geen puist, geen rimpel, geen

stoppeltje of ongelukkige bult te bespeuren.

"Het voelt een beetje raar in het begin", zei de dermatoloog voorzichtig. "Alsof je een gewicht meedraagt tussen je wenkbrauwen." Diep in gedachten verzonken knikte ik. "Maar na tien dagen gaat het al veel beter", voegde hij eraan toe. "Als je wilt, ik heb nu nog twintig minuutjes tijd", sloot hij vastberaden af. Mijn mond werd kurkdroog, mijn hart bonkte in mijn keel. "Ik wil er toch nog even over nadenken", zei ik. Ik hoorde de stem van mijn schoonzus genadeloos minachtend in mijn hoofd weerklinken: "Why don't you have some kids. The wrinkles will be the least of your worries."

Beschaamd haastte ik me weg uit de spreekkamer. "Om na te denken", zoged. Terug in de auto keek ik in de achteruitkijkspiegel. Ik fronsde en voor ik het wist stond er een stomme, kinderlijke grijns op mijn gezicht. Ik kan tenminste fronsen!